

L a t w e e f c h u A w i s e s .

Nr. 6. Zettortdeenâ Stâ Webruar 1851.

No Birschumuischas.

Isagahjuschá gaddâ Birschu un Sallas draudsê irr dsimmuschi 217 behrni, mirruschi 217 zilwefti, laulati 54 pahri, eefwehtiti pee Deewa galda 122 jaunekti. Pee Deewa galda peegahje eefsch 2 reisahm 5869 kristiti laudis, winnu starpâ 161 no Wahzu draudsês.

Wiffa Sehlpils prahwesta aprinki 1850tâ gaddâ irr 29 masak dsimmuschi, bet 573 wairak mirruschi ne kâ 1849tâ gaddâ. Us 30 behrneem nahf, Deemschehl! 1 kas ahrlaulibâ dsimmis — af, zil plaschi wehl rohnahs neschkihstibas grehki pee mums!

Ur daschadu nelaimi Deems wezzâ gaddâ muhsu draudsi irr peemellejis: ar ugguni nogahje 3 mahjas un 2 schuhni un 1 rihja; fehr gas, prohti wehdera fehriga un garrais kahsis nonahweja 88 zilwekus, wiffu wairak behrnikus. Kudsi bija pawiffam fitti, dascham namma tehwan ne bija ar ko sawu lauku apfeht, un wehl bija leeli parradi atmakfajami; feens bija lohti knaps un uhdens pluhdi puhdeja un maitaja to gattawu feenu schuhnis un laudsês. Tad ruddeni zehlehs, no Leischi semmes eewests, breefmigs lohpu mehris. Birschumuischá nosprahge wiffi barrojami wehrfchi un wifs gannams pulks. Utri daschâs mahjâs schi nelaimi eelihde, jebfchu tee-fas, kungi un laudis ar leelu fargafchanu walteja. Nu wehl rahdabs lohpu barribas truhkums un arri sirgi wahrgst un sprahgst. Lai Deems mums peeschkir labbakas deenas!

Taggad mums irr knaps seemas zelsch, mehs warram braukt ar kaltahm kammanahm, bet ja weenu deenu leetus lihstu, tad ar zeltu pagallam buhtu. E.

Par Kursemmes Bihbeles beedribu.

Scho waffar schi leela Bihbeles beedriba zur weenu no saweem beedreem masu us slappu pusfehni drilletu grammatinu likkusi farakstih, ar to usrakstu: Rahdi wahrdi mihteem Latweefcheem no Kursemmes Bihbeles beedribas laisti, ko ikweens Deewa wahrda zeenitajs tannis draudsê, fur Bihbeles paliga-beedribas rohnahs, pee saweem mahzitajeem warr dabhuht, un kurrâ warr atrast jauku skaidrôs wahrdrôs farakstihu pamahzifchanu par to: 1) kas irr ta Bihbele? 2) kas irr ta Bihbeles beedriba? un 3) kapehz Bihbeles beedriba waljadfiga? tâ kâ arri wehl ihfu isteifschanu, zil dauds ta ihpafchi pa teem 10 beidsameem gaddeem swehtus Deewa rakstus isplattijusi, un beidsobt wehl mihtligu luhgschanu, kâ jel ifkattris sawâ weetâ un pehz sawas spehjas ruhpetohs, to labbu Bihbeles darbu paschirt un sawâs draudsês wairoht. — Kaut schahm lappinahm jel rastohs neween dauds lassitaju, bet arri dauds tahdu, kas winnas labbâ gohdigâ firdi usnemem un pehz winnu pamahzifchanahm darra!

Bet bes tam Kursemmes Bihbeles beedriba arridsan ne fenn wehl Wahzu wallodâ par sawu strahdashanu no 1ma August 1849 lihds 1mu November 1850 sinnu islaidusi, no kurras ir Latweefcheem ar ihseem wahrdeem schê ko isteifschu.

No 1ma Janwar 1842 lihds 1mu August 1849 schi beedriba irr isdallijusi 1656 B. 5901 S. E. un no 1ma August 1849 lihds 1mu November 1850 810 - 853 -

lohpa 7466 B. 6754 S. E.

14220 fr. rakst.

Winnas manta bija 1369 rub. 2 kap. f.

Bihbeles paliga beedribas bija 85, pee kur-
rahm wehl ta no Vestenes un no Salwas pee-
devusees; bet tikkai no 29 bija sinnas atlaistas,
ka tahs beidsamâ gaddâ kohpâ 1042 Bibb. un
1465 J. E. isplattijufhas.

Kursemmes leela Bihbeles beedriba tanni
nosihmetâ laikâ us sawahm paliga-beedribahm
no Latweeschu fw. raksteem irr isdallijusi us

	Bibb. J. E.		Bibb. J. E.
Rindi	2 —	Wisp. Grob. 100	50
Dalbi	2 53	Strutteli	20 20
Engureem	50 —	Irbi	20 10
Salwi	10 —	FelgawasLatw.	
Sallgalli	10 1	pilschta dr. 43	9
Dundagu	30 20	Talki	— 100
Taunjelgawu 6 —		Tukkumes Lat-	
Nerreti	33 65	weeschu dr. —	50
Meschochtne	10 23	Wezz-Sauli	5 —
Dschubksti	64 34	KuldigasW.dr. 7	—
Sunnaksti	15 —	Apprikeem	— 12
Taun-Nuzi	10 —	Puffeni	12 6
Vesteni	30 20	Zohdi	— 60
Wentespills	15 20	Muischazeemu 12	12
Blihdeni	10 50	Whrlawu	10 —
Birsuuiwschu 20 —		Pilteni	10 —
Krihzburgu	60 —	Balgalli	— 60
Subbati	10 —	Landfeni	10 —
Sezzi	23 31	Meschamuwschu —	30
Zihrawu	20 20	Samihiti	— 60
Salkas-leiju 20 —			
			kohpâ 699 816

Kursemmes leela Bihbeles beedriba eenehme
tanni paschâ laikâ no 43 paliga beedribahm, no

	rub. sp. f.		rub. sp. f.
Salgalles	7 80	Sawnari (Schau-	
Taunjelgawas 3 —		lehm)	7 —
Diggenajes	22 40	Sezzes	23 30
Nerretas	53 10	Winstas	3 —
Samihthes	50 —	Taun-Nuzes	11 —
Wentespils	30 —	Irbes	27 34
Kursifcheem	20 —	Dalbas	14 40
Taurogges	5 —	Engurehm	62 90
Dschubkstes	71 60	Blihdenes	16 —
Rindes	1 —	Salwes	10 —
Sunnakstes	15 —	Krihzburgas	51 —

	rub. sp. f.		rub. sp. f.
Wisputt-Gro-		Meschochtnes	18 20
bihnes	50 —	Whrlawas	9 —
Meschamuwschas 13 —		Stendes	22 96
Sezawas	15 —	Landfes	10 —
Wezz-Saules 5 60		Strutteles	14 —
Sahtes	30 —	Piltenes	12 —
Zihrawas	13 —	Puffenes	13 80
Apprikes	3 60	Schaimes	2 82
Wahnes	7 5	Felgawas Latw.	
Muischazeema 5 —		pilschta dr.	13 60
Salku-leijas	4 —	Vestenes	30 50
Tukkumes Lat-		Ballgalles	9 —
weeschu dr.	19 —		kohpâ 825 97

Tanni paschâ laikâ 18 paliga beedribas ap-
dahwinaja Kursemmes leelo Bihbeles beedribu,
prohti:

	rub. sp. f.		rub. sp. f.
Diggenaja ar	21 36	Sezze ar	5 —
Leela Effere	25 —	Struttele	6 —
Rinde	17 50	Meschochtne	7 10
Nurmuischa	4 —	Engure	10 —
Winstka	18 —	Schaimes	6 —
Wentespils	10 —	Meschamuwscha 10	—
Vestene	8 —	Ballgalle	15 —
Nerreta	10 —	Leel-Nuze	5 —
Krihzburga	10 —		
Wisp. Grobihne 10 —			kohpâ 197 96
bes tam wehl 30 Bihbeles beedri ar	193 15		
Kursemmes muwschneeku beedribu	150 —		
Zehres zeenigs kungs	45 —		
un par teem tahm paliga beedribahm			
pahrdohsteem fwechteem raksteem	825 97		
			kohpâ 1412 8

Lai Deews nowehl to preeku redschet, zittâ
gaddâ stahstih, kas Bihbeles buhschanai par
labbu wehl wairak notizzis! W.

No Nerretas.

Par agri biju zerrejts (Wiwes 1850 Nr. 51),
ka tahs behdas ar manneem lohpineem jau pa-
gallam buhschoht; jo jebchu to turpatt pee-
minnetu studru-uhdeni teem biju lizzis doht,
wissadi wiannus fargajis, un tee ilgaki ne ka
4 neddetas ittin wesseli turrejuschees, tad to-

mehr 24tâ Dezember deenâ tee paschi par jaunu fahla firdsin, 7 man pohstâ gahjuschi, un til-kai desmit wehl atlikkuschi. Bet sinnamâ, to arri ne warru leegtees, ka weens gan labâ, bet ne-apdohmigs zilweks bes mannas sinnaſchanaſ ilgi pehz pirmas flimmibas atstahſchanas ar wezzu kaſchoku, lo tas pee pirmu flimmu lohpu lohpschanaſ walfajis, pehz gan maſgajis, ſuttinajis un iſkalteſchanaſ deht iſlahris, pee teem bijis, un teem gan to kaiti peeneſſis, no ka redſamâ, zil lohti apdohmigi pee ſchihâ nifnas fehrgas zilwekam jadſihwo. — Wiſſâs zittâs mallâs mannas draudſes lohpi weſſeli, bet pee wiſſu barribas jau daſchâ weetâ knap-pumâ un truſkumâ ſahf rahditees.

Merretas mahzitajis.

No Kreewu ſemmes.

Pehterburgas Uwifes rakſta, ka Kreewu ſemmê taiâ trihs. Kalugas, Tulas un Kurſkis gubernementes ſchâi ſemâ Nowember mehneſcha beigumâ zaur breeſmigu wehtru leela nelaine un ſlahde notikkufe. Tai 27tâ Nowember pehz puſsdeenas irr tas weefulâ zehlees un tâ pahri par 30 ſtundas til breeſmigi traſſkojis un to dſikku ſneegu gairâ greeſis, tâ ka tee wiſſwezzakee zilweki tai gabbalâ tahdu leelu wehtru un ſneega putteni naw redſejuschi. Dauds ſimti zilweki, kaſ irr bijuschi us lauka iſgahjuschi, irr apmaldijuschees, un zitti itt tuwu pee ſawahm mahjahm naw warrejuschi zellu atrast, irr palikkuschi ſneega kuppânes un nofalluschi. Sneegs irr Kreewu ſemmê jaw Oktober un Nowember mehneſi par pilnam krittis, un taiâ nelainigâs weefula deenâs irr ta ſalna 15 lihds 20 grabdus bijis, un ihſi preekſch tam irr palehns laiks bijis; tadeht tee zilweki us tahdu taunu laiku ar ſawu apgehrbu ne fataiſijusches, irr par ſimteem taiâ ſneega kuppânes ſaplakkuschi. Tuhdal pehz tam irr diwjâs gubernementes jau 451 lihki atrasti, un zil wehl ſneega kuppânes gull, naw ſinnamâ. Pilſatâs un ſahdschâs effoht gandrihs wiſſahm ehſahm jumi nozelti un meſchâs brih-num leela ſlahde darrita.

P. W.

Bihbeles wahrdi

ar ihſu iſſtahſtſchanu un pamuddinaſchanu preekſch katras deenas us wiſſu gaddu.

Janwar mehneſis.

1. Scheſtaſtiba (lai irr) jumâ, un meers no ta, kaſ irr, un kaſ bija, un kaſ nahkams irr. (Zahn par. 1, 4.) Nu, mihtais laſſitajis, lai tewim ſchinni jaunâ gaddâ tas ſcheſtaſtibas waigs tawa Deewa mihligi ſpihd un tewim dwehſeles un meefas ſwehtibu paſneeds. Tas Kungs lai tewim dohd preeku un ſpehku Winna prahtu iſdarriht, to labbu zihniſchanu zihnitees, un eepreezinaſchanu behdâs, meeru tawâ firdi un tawâs mahjâs atrast. Un palikſi tu eekſch Winna, tad palikſ Winſch arri eekſch tewis.

2. Deews ſazzija us Moſſu: Es buhſchu, kaſ es buhſchu. (2 Moſ. 3, 14.) Winſch irr un paleek tas patâ muhſchigais un nepahrwehrtigais Deews! Uſtizzees til wiſſa apſobliſchanahm un wiſſa ſwehtam wahrdam, tad tu dſihwoſi!

3. Slawehts lai irr Deewa wahrds muhſchigi muhſcham, jo winnam peederr gudriba un ſpehks. (Danij. 2, 20.) Winſch wedd tewi drohſchi un ſinn to iſſteno zellu. Winſch ſaturr tewi us to taiſnu zellu, lai tawa kahja ne ſawalſtahs. Padohdees til wiſſa ſtiprai rohſkai un zerre us wiſſu, winſch gan darris; — Winſch labbi tewi weddihs!

4. Winſch pahrzelt laikus un ſtundâs, Winſch dohd teem gudreem gudribu un ſinnaſchanu teem, kam gudrs prahts irr. (Dan. 2, 21.) Wiſſ nahf no ta Kunga. Winſch tohs laikus grohſa un teem zilweleem to prahtu us labbu lohka ka uhdens ſtraumes. Wiſſa ſinnaſchana un gudriba, kaſ tewim irr, nahf no augſchenes. Woi tadeht irr gudri, kad tu ar ſawu gudribu uſpuhtees un prett taweem nemahziteem brahtem tâ lepni luhkoſees? Gekſiba Deewam irr weena negantiba, un Salamans mahza: Tee gekſi us krauj ſewim kaunu. (Salam. ſalk. wahrdi 3, 35.)

(Turplikam waivak.)

D s e e f m i n a ,

ar fo Dundangas pagasta skoblas-behri fawu
mihku un zeenigu dwehseles-gannu un mahzi-
taju Carl Glaeser apfweizinaja tai desmita
fwehtdeenä pehz waffaras-fwehtku atfwehtes,
kad palikka diwidefmits gaddi, kamehr Wiafch
par mahzitaju pee schihs draudses tappis
eewests, 27tä August 1850.

(Us tschetrach balsihm.)

Meth. Schowah —

Tas muhschigs,
Wisspehzig
Kungß, Kungß Deewß!
Lai no debbesß
Schai fwehtä rihä Tew
Subt' dauds laimes!
Dauds laimes wiffä buhschanä —
Wiffä Law ä dshimibä,
Mahjäs tä kã draudse,
No Deewa Garß zaur Tew scheid audse.
To luhdsamees!
To wehlsamees.

Tas Kungß Kungß
Usturrejs
Diwdefmits
Gaddus starp numß
Par dwehseles-gannu Tew!
Kristus si prums,
Schai garrä laika bij' Tew klast,
Law us spehkus si prinah,
Ka zaur Law ahm publehur
Dauds labba nahjis draudses dwehs'lehni
Tã mahjäs kã
Urr' basuizã.

Wiss Lawß prahß
Preeks un spehks
Us to stahw:
Draudsi gaismoht,
To mahziht, stubbinaht,
Kristu mihtloht.
Zaur Tew numß behrneem skobla arr',
Kur tohs Jesum peewest warr
Zau no jaunahm deenahm; —
Kahds preeks tas fristigam ikweenam!
Tik atsihts tas
Wehl tohp gan mas!

Tas Kungß Deewß,
Trihsweeingß,
Lai fwehti,
Tew jo prohjam
Ur debbesß-gudribibu,
Amen! Amen!
Ka tä Lawß wahrßß kã weffers kriht
Sirdis, fur wehl grehki miht,
Un irr balsams mahjeem, —
Swehtß, derrigß wisseem klausitajem!
Lai noteel tä!
Alleluja!

E. Dunsberg.

Teefas fluddinaschanaß.

Wissi tee, kam kahdas taifnas praffischanas buhtu
pee tohs atstahßß mantas ta bes sinnameem mantinee-
keem nomirruscha Krohna Elfschnu muischas draudses
lohzeßka Brenz Lapse tohp zaur scho usäizinati, gadda
starpã scheid peeteiktees. Krohna Elfschnu muischas
pagasta teefa, tai 10tä Janwar 1851. 1

(Nr. 21.) Pagasta wezzafajs M. Witting.
Teefas frihweris U. Ddin.

* * *

Wissi tee, kam kahdas praffischanas moi meklescha-
nas buhtu pee tahßß mantas ta zitfabrtiga Wahrmes
Kauku salinneeka Janne Bergmann, kas sawas mah-
jas parnadu un nespehzißas deht irr atdewis, tohp us-
äizinati, feschu neddelu starpã no appatschraßstas
deenas, prohti lihds Ischu Merz f. g. pee Wahrmes
pagasta teefas peeteiktees un sagaidiht, fo teefa pehz
liffumeem spreedihe. Teflakt tohp arri peekohdinahtß,
ka tee, kas pehz schi termina nahktu, wairß ne tays
klausiti un saudehs fawu teefu. To buhs wehrã liff.
Wahrmes pagasta teefa, tai 20tä Janwar 1851. 2

(L. S.) ††† Adam Reimann, peefehdetajß.
(Nr. 5.) E. Vorkewih, pag. teefas frihw.

Zitta fluddinaschana.

Kahß waggare, kas sawu ammatu proht, un kas
jaw pee kalpu buhschanas par usraugu irr bißß un
labbas sihmes warr usrahdiht, warr par Jahneem 1851
dabbuht weetu, un talabb warr katru brihbi peeteiktees
Jelgawã, palejas=elã, Imã kwartali, tai nammã,
kam irr Nummerß 85. 1

B r i h w d r i f f e h t .

No juhnnalßas-gubernias augstas waldischanas puffed: Zensur Hofrath J. de la Croix.
No. 54.